

ICT-DIENSTEN

Hoe moet het verder met de corona-app?

Een alternatief is er niet, zei zorgminister Hugo de Jonge afgelopen weekend nog stellig. Zonder app die mensen waarschuwt wanneer ze iemand met het coronavirus zijn tegengekomen, blijven de maatregelen die Nederland achter de geraniums dwingt langer van kracht. Maar de afgelopen dagen kreeg De Jonge ladingen kritiek te verwerken. De ontwikkeling van de corona-app was slecht doordacht. Wat nu? Het FD kijkt vijf opties.

→ **PAGINA 18**

Stijn van Oijen, Hella Henck en Marjolijn van der Wal van het Financieel Dagblad

ICT-DIENSTEN

Terug naar de tekentafel: hoe verder met de corona-app?

De ontwikkeling van de corona-app was slecht doordacht en minister Hugo de Jonge is terug bij af. Wat nu? Het FD onderzoekt vijf opties, van dagboekjes bijhouden tot het gebruik van QR-codes. 'We moeten niet zoeken naar een sciencefictionoplossing.'

In het kort

- Ondanks een ambitieuze ambitie zit Nederland voorlopig nog zonder corona-app die helpt besmettingen vroegtijdig op te sporen.
- De app gaat er echt komen, bereid is het kabinet, maar onderzucht kan de GGD het arbeidsintensieve contactonderzoek niet meer aan.
- Het FD zette vijf alternatieve oplossingen op een rij.

Een alternatief is er niet, zei zeggeminister Hugo de Jonge afgelopen weekend nog stellig. Zonder app die mensen waarschuwt voor een ziekmakend virus is iemand met het coronavirus zijn leggingen komen, blijven de maatregelen die Nederland achter de geruisloze dwang langer van kracht.

De Jonge moet alle registers weer open reken. Een leuke stek van IT experts en juristen tot de privacyaandacht en veiligheidsdiensten aan toe concludeerden de afgelopen dagen eensamen met de app die afgelopen weekend zijn voorgeschied niet geschikt zijn om te gebruiken. Toch schijnt de minister van Volksgezondheid in een Kamerbrief dat hij juist nog heel in een app zit, die open source moet worden en die hij met een breed team van experts wil ontwikkelen. 'Als we komen tot het juiste team, niet de juiste mensen.'

Eindelijk de juiste aanpak, zegt **10/10/2021**, die als ontwikkelaar betrokken was bij de apps van Booking en Uber. 'Het ministerie had een te grote focus op een mobiele applicatie.' Uit ervaring weet Prins dat backhoush nieuwe inzichten kunnen geven, maar bijna nooit tot een goed werkend product leidt. 'Nog minder dan 1% van de voorstellen die onder 2019 tijdslidruk werden gepresenteerd, zijn ook echt een werkende oplossing geweest.' Het grote nadeel van zo'n brede aanpak: het kost tijd. Prins: 'Het is niet an-

ders. Je kunt niet in een vacuüm ontwerpen.' Over een maand besluit De Jonge of er zoja brede apps kunnen worden ingezet. Ondertussen dringt de tijd. De gemeentelijke gezondheidsdiensten (GGD's) zeggen het werk niet langer aan te kunnen. Zelfs blijkt dat iemand besmet is, wil de GGD zo snel mogelijk weten waar die besmetting vandaan komt en wie deze patiënt op zijn beurt allemaal besmet kan hebben. Nu wachten de patiënt en al zijn contacten daarom intensief ondervraagd. Dat kost al gauw een uur per persoon. Zonder digitale hulp kunnen we niet, re **10/10/2021**, directeur GGD Holland Midden, afgelopen dinsdag in de Tweede Kamer.

‘Een goede tracking-app maken is evenveel werk als een vaccin ontwikkelen’

10/10/2021
100 CM.com

Het FD zet de opties op een rij.

Trek een blik mensen open

Fractievoorzitter Asscher van de PvdA wil dat er extra hulpdiensten komen voor de GGD. Er moet een programma opgezet worden waarbij studenten en vrijwilligers een opleiding krijgen om contactonderzoek te doen. 'Dat contactonderzoek, red, is veel en intensief werk, want onze GGD's niet voldoende mankracht voor hebben.' In twee Europese landen staat de ontwikkeling van een app op weerstand. 'Als we er ingeet op minuscule, heeft het dinsdag bekendmaakt tweeduizend coronagezondheidsaanpak, die moeten meechellen de verspreiding van het virus te voorkomen. In Ierland zijn al meer dan duizend ambtenaren vrijgemaakt om contacten die mogelijk besmet zijn nate helen.

Duitsland, dat eveneens zijn laatste plannen voor een app op de langere baan heeft geschoven, mikt ook op vrijwilligers die in teams helpen met de naspeuringen na ontdekking van een besmetting. Een oproep door de gezond-

Lief dagboek, hier was ik

Nieuw-Zeeland houdt het simpel en *knutselt*. Premier Jacinda Ardern vraagt haar burgers een dagboekje te houden. 'Het is ontzettend lastig om je zes dagen later nog te herinneren waar je allemaal bent geweest.' Wie besmet is, kan contacten uit het dagboek delen met de gezond-

Monitor op postcodegebied

in de Tweede Kamer pleit **10/10/2021** in hoogste mate in kaart te nemen de gezondheid van mensen die misschien geïnfecteerd zijn. Zo kunnen nieuwe uitbraken worden voorkomen. Aanstane maandag wil het land de lockdownmaatregelen iets versoepelen, zodat onder meer scholen weer open kunnen.

Charmains stelt voor op postcodeniveau te monitoren of er risicovolle besmettingshaarden ontstaan. Als voorbeeld noemt hij de Covid Radar, een app gebouwd door het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC), dat de verspreiding van het coronavirus in kaart brengt.

Na een weekendje plichten konden alle voorstellen van bedrijven voor een corona-app in de prullenbak. Maar minister De Jonge van Volksgezondheid ziet nog steeds heel in een app, die met een breed team ontwikkeld moet worden.

BEELD: POSTJUDO

Gebruikers die hun leeftijd, geslacht en postcode invoeren kunnen aangeven wat hun klachten en gedrag – zoals binnenlijnen – zijn. Zo'n 200.000 mensen hebben de app gedownload. 'Als er voldoende mensen gebruik van maken, kan je een steekproef gooien voor een postcodegebied.' Volgens Charmains is een postcode moeilijk te herleiden maar indicatief, omdat er duizenden mensen in zo'n gebied wonen.

De oplossing moet het mogelijk maken een gericht locatiedataverzamelen te voeren. 'Als er te veel mensen naar het strand van Scheveningen zijn geweest moet er in de regio misschien wat gebouwen, maar het noorden van Nederland kan dat openblijven.'

Chatten met een robotonderzoeker

Een goede tracking-app ontwikkelen is evenveel werk als een vaccin ontwikkelen, zegt **10/10/2021**. Volgens de CEO van het verzorgingsbedrijf C.M.com uit Breda kunnen we daarom beter een 'proportionele oplossing' kiezen. Glibbeld denkt daarbij aan een dienst die zijn eigen bedrijf aan levert, maar werd tot zijn teleurstelling niet uitgenodigd voor de appdagen.

Zijn voor het grote publiek onbekende bedrijf C.M.com versuimt om zijn en berichten namens bedrijven en organisaties, inclusief de Nederlandse overheid. 'We pizza krent over 20 minuten', was zijn lijke eerdere in te krijgen is 30923', dat soort dingen. Ook levert het chatdiensten.

Het bedrijf denkt dat chatbots een groot deel van het contactonderzoek van de GGD kunnen overnemen. Via bijvoorbeeld WhatsApp stelt dan een computer in plaats van een mens de vragen van de GGD-medewerker. Antwoorden zullen automatisch worden verwerkt. De chatbot behandelt vervolgens iedereen met de besmette persoon contact heeft gehad.

Hang QR-codes op

Lokaal oplossingen of niet, privacyvoorzitters hebben er moeite mee dat de trackingapps bedoeld zijn om proactief alle contacten in kaart te brengen. Er zijn echter ook andere systemen te bedenken die niet later, andere werken.

De Amerikaanse universiteit UC Irvine ontwikkelde een systeem op basis van QR-codes, schrijft de Los Angeles Times. Die codes komen dan op drukke plaatsen, zoals in treinen, cafes en bij concerten, te hangen. Je scant de code vervolgens met je telefoon. Mocht iemand anders die later besmet blijkt, rond deze tijd dezelfde plek hebben bezocht, dan kun je daar later een melding van ontvangen. Dat kan nuttig zijn. Juist drukke evenementen, zoals het carnaval in Noord-Brabant, blijken achteraf een clusterreflex, een exponentieel verspreiding van het virus, te vergeet te kunnen brengen.

Het scannen van QR-codes heeft voordelen. 'Je kunt immers zelf beslissen de app alleen in bepaalde risicovolle situaties te gebruiken in plaats van automatisch een lange contactenlijst te verzamelen. Ook werken de QR-codes locatiegebonden, wat het voor de GGD gemakkelijker maakt eventuele brandhaarden in kaart te brengen.

Daar staan echter weer andere bezwaren tegenover: is met het registreren voor waar te maad geweest is de inbreuk op de privacy niet te groot? En praktisch: moeten we dan allemaal op een knipje gaan staan om dezelfde QR-code te scannen?